



עפ"ג 4535/05/15 - עדיאל אקווע נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 4535-05-15 אקווע נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: פלא 510722/13 ימ"ר ת"א

בפני כב' הנשיאה דבורה ברלינר, אב"ד
כב' השופט ג'ורג' קרא, ס"נ
כב' השופטת אסתר נחליאלי-חיאט
המערער: עדיאל אקווע
נגד מדינת ישראל
משיבים

פסק דין

1. המערער הורשע על סמך הודייתו בעבירות שיוחסו לו בכתב אישום שתוקן במסגרת הסדר טיעון. לאחר הסדר הטיעון מונה כתב האישום שתי עסקאות סמים גדולות ולצידן ניסיון לעסקת סמים. הגדרנו את עסקאות הסמים כעסקאות סמים "גדולות" בהתייחס לעובדות המפורטות בכתב האישום. מדובר בשני מקרים בהם מכר המערער לסוכן סמוי פלטה של סם מסוג חשיש. בשני המקרים משקלה של הפלטה התקרב ל- 100 גרם. תמורת אותה כמות גדולה של סם שילם הסוכן בסופו של דבר סך של 4,500 ₪ לאחר התמקחות באישום הראשון, וסכום זהה גם באישום השני.

כתב האישום מפרט את ההתארגנות לקראת אותה עסקת סמים שהיתה מקצועית לחלוטין.

בבית משפט קמא הודה המערער מכח אותו הסדר טיעון שכאמור הביא לתיקונו של כתב האישום. לאחר מכן הופנה המערער לקבלת תסקיר של שירות המבחן. בפועל מונחים בפנינו היום, כפי שהיו בפני בית משפט קמא, שני תסקירים כאשר לכך מתווסף אישור נוסף שאף הוא כמעט בבחינת תסקיר משירות המבחן מאתמול - 28.6.2015.

בית משפט קמא (כב' השופט ע' דרויאן) הטיל על המערער בסופו של יום 7 חודשי מאסר ועל כך הערעור בפנינו.

נוסיף עוד בפתח הדברים, כי המדינה הגבילה עצמה מכח אותו הסדר טיעון לעונש מאסר שלא יעלה על 12 חודש, ההגנה טענה לעונש מקל יותר וכאמור, בית המשפט הטיל 7 חודשי מאסר.



2. על אלה עמד בית משפט קמא בגזר הדין:

באשר לנסיבות: מדובר בסחר בסמים במשקל גדול. הסחר הוא רעה חולה שיש להילחם בה. בית המשפט התייחס לאומללות הפוקדת את משפחות הצרכנים שהסם מגיע לידיהם בעקבות פועלם של סוחרים מסוג המערער שבפנינו. בית המשפט ציין כי התמונה המצטיירת היא: **"של אדם המעורה בסחר בסמים קלים המסוגל לספק פעמיים חשיש לסוכן תמורת כסף במזומן ואף הציע לו מיוזמתו בפעם השלישית לרכוש ממנו פלטת חשיש"**.

עוד עמד בית משפט קמא על כך שמדובר במעשים הנבדלים בזמן זה מזה ולא ברצף אחד, שעל כן יש מקום לקבוע מתחם לכל אחד מהמעשים כשהמתחם ינוע בין 5 ל- 18 חודשי מאסר.

באשר לשלב השני, בית המשפט קבע כי אין מקום במקרה זה לחריגה ממתחם הענישה. נקדים מאוחר למוקדם ונציין כי בדיון בפנינו - זהו הנימוק העיקרי שבפי הסנגור. לטעמו צריך היה במקרה זה לסטות מהמתחם מטעמי שיקום ומכל מקום, להעמיד את השיקום כשיקול המרכזי בגזירת הדין.

בשלב הנוסף, דהיינו מיקומו של המערער בתוך המתחם, התייחס בית המשפט לתסקירים שהיו בפניו, כמו גם למכתבי המלצה שונים שהונחו בפניו על-ידי הסנגור, היעדרו של עבר פלילי, כל השיקולים הללו גם יחד הביאו את בית המשפט לכלל מסקנה כי יש למקם את המערער בסמוך לתחילת המתחמים ובסופו של יום הוטל עונש מאסר של 7 חודשים בניכוי ימי המעצר. כמו כן הוטלו מאסרים על תנאי לתקופות משתנות בהתאם לעבירות שמדובר בהן.

על גזר הדין הערעור בפנינו.

3. כפי שכבר ציינו, את הדגש שם המערער על תהליך שיקומו של המערער. המערער הופנה מלכתחילה לקבלת תסקיר של שירות המבחן. בית המשפט נעתר בשלב הראשון לבקשת שירות המבחן ודחה את הדיון פעם נוספת, כדי שהשירות יוכל להמציא תסקיר עדכני שיעקוב אחרי השתלבותו של המערער בהליכים טיפוליים. בית המשפט ציין בהחלטתו במפורש, כי התסקיר הנוסף יהיה התסקיר האחרון ושירות המבחן מתבקש שלא לעתור לדחיות נוספות. שירות המבחן המציא אכן לבית המשפט תסקיר נוסף ב- 18.3.15 ובו עתר פעם נוספת לדחיה ועל כך הביע בית המשפט את תמיהתו. בדיעבד בפנינו מייחס לכך הסנגור חשיבות רבה. בית המשפט ציין בהחלטתו המקורית כי הוא עתיד שלא להימצא בבית המשפט בתקופה הקרובה ומכאן הוראתו שהתסקיר הנוסף שהוגש יהיה התסקיר האחרון, ונראה, כך לטענת הסנגור, כי מסקנתו הסופית של בית המשפט התבססה גם על כך ששירות המבחן סטה מהוראתו ודחה דחיה נוספת.

כדי להסיר נושא זה מעל הפרק נציין כי בית המשפט אמר את מה שאמר, אולם בקריאה כוללת של גזר הדין עולה במפורש וחד משמעית כי העובדה ששירות המבחן סטה מהוראתו, לא שימשה נדבך מרכזי ולא תפסה כל נפח של ממש בהחלטתו של בית המשפט ובשיקוליו לענין גזר הדין. השיקולים הם ענייניים, ראויים ומשקפים היטב את המצע העובדתי שהיה בפני בית משפט קמא.



4. כאמור, עתירתו המרכזית של הסנגור היא להורות על הפנייתו של המערער פעם נוספת לקבלת תסקיר. הסנגור מפנה לכך שמדובר במי שזו לו עבירתו הראשונה. המערער הוא אדם נורמטיבי ככלל. הוא עובד. התחתן. הוא המשיך בטיפול. כאמור, הומצא לנו אישור עדכני שמאשר שירות המבחן כי המערער השלים השתתפות בסדנת חוק ומשפט באוניברסיטה העברית. הוא הגיע למרבית המפגשים ושירות המבחן מציין כי: **"נוכחותו תרמה לקבוצה הן מהפן הלימודי והן מהפן החברתי"**. עוד מציין האישור כי: **"בעקבות תהליך הלמידה שעבר המערער משתקפת יכולת לקחת אחריות על חייו ועל התנהגותו בעתיד"**. כאמור ולאור האמור, גם במסמך זה העתירה היא להפנות את המערער פעם נוספת לתסקיר שירות המבחן.
5. המדינה מפנה לכל אותם נימוקים שמופיעים גם בגזר הדין, בראש ובראשונה למהות העבירות שמדובר בהן, היקף הסחר בסם והתנהלותו החוזרת של המערער. את המעשים נושא כתב האישום ביצע המערער בדיוק כאשר הוא מנהל אותו אורח חיים שאליו מפנה הסנגור כרגע, גם אז עבד, גם אז היתה לו בת זוג וכל הנתונים הללו גם יחד לא מנעו את ביצוע העבירות. מכאן שצדק בית משפט קמא כאשר סבר כי לא ניתן להימנע משליחתו של המערער לריצוי מאסר.
6. שקלנו את טיעוני הצדדים ודעתנו היא כי אין מקום להתערב בגזר הדין. נלך אף אנו במתווה של בית משפט קמא ונתייחס הן לעבירות שמדובר בהן והן למיהותו של העברין לענין מיקומו בתוך המתחם. באשר לעבירות, לא נוכל להוסיף על מה שאמר בית משפט קמא. מדובר בהתנהלות מקצועית. המערער ידע להשיג פעמיים פלטת סמים שמשקלה כ- 100 גרם בכל פעם. אין מדובר במנת סם שהועברה מיד ליד על רקע קשרים חברתיים וכיו"ב, אלא כאמור בכמויות מסחריות משמעותיות. עצם יכולתו של המערער להגיע לסם בהיקפים כאלה, מעידה על מקצועיות ולכך משמעות לענין הענישה.
7. הסנגור טען, בין היתר, כי העבירות בוצעו על רקע הטרדותיו החוזרות של הסוכן שהיה שכנו של המערער. הסוכן ביקש מהמערער פעם ועוד פעם לספק לו סם. איננו יכולים לייחס משקל לטיעון זה. כאמור אין מדובר בהחזקת סם או אפילו הספקת סם על רקע קשרים חברתיים, אלא בהספקת כמות מאסיבית של סם. נזכיר לענין זה כי מדובר, כפי שציין בבית משפט קמא, גם בניסיון נוסף למכור לסוכן כמות זהה, ניסיון שנעשה ביוזמתו של המערער. הסנגור הפנה גם לעונשו של מי שהיה שותפו של המערער לכתב האישום ונידון ל- 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות. ההשוואה איננה משנה את התמונה. חלקו של האחר היה שונה במובהק מחלקו של המערער.
- בשורה התחתונה: המתחם שקבע בית משפט קמא הוא מתחם ראוי ונכון.
8. באשר למיקומו של המערער בתוך המתחם, ציינו כבר לעיל כי ההשוואה בינו לבין שותפו אינה מצביעה על טעות במיקומם. בית המשפט נתן את מלוא המשקל לנורמטיביות בתחומי חייו האחרים של המערער, קרי: העובדה שהוא עובד, מכתבי ההמלצה שהומצאו. שירותו בצבא, שירות המילואים, כל אלה השתקפו ובאו לידי ביטוי ברור וחד משמעי בכך שהמערער מוקם בתחתית המתחם בשני המקרים שמדובר בהם.



9. באשר לתהליך השיקום, עיינו בתסקירי שירות המבחן, אין אלה תסקירים המעידים על תהליך שיקום מובהק שהוא בפני עצמו יכול לשאת על עצמו את ההכרעה בסוגיית הענישה בתיק הנוכחי. גם בתסקיר האחרון מ-18.3.15, כפי שציינו, תסקיר עדכני ביותר בהתייחס לתאריך מתן גזר הדין, מציין שירות המבחן כי: **"כיום עדיאל מתקשה לבחון לעומק בעיית התמכרותו וממשיך בטיפול, בין היתר, על רקע חששו מההליך המשפטי"**. כאשר מפנה אותנו הסנגור לפסיקה שדנה בשיקום מרשים שמצדיק בפני עצמו התערבות בענישה ואף סטיה מהמתחם, מדובר במקרים שונים לחלוטין. במקרה הנוכחי לא ניתן לדבר על שיקום חד משמעי. הירתמות לתהליך טיפולי בשל חשש מההליך המשפטי אינו שקול כדי שיקום משמעותי.

10. באשר לעתירתו של המערער לתסקיר נוסף, לא מצאנו בסיס לכך. התסקירים הם ברורים. התמונה העולה מהם עקבית. בדיעבד יש בפנינו גם "מעין" תסקיר נוסף המצוי באותו מסמך של שירות המבחן מיום 28.6.15 שמאשר את האמור בתסקיר האחרון מיום 18.3.15. מקובל עלינו כי המערער נטל חלק והשתתף בעקביות בסדנת חוק ומשפט באוניברסיטה העברית. אין די בכך כדי להביא לכלל מסקנה כי המערער עבר הליך שיקום שמצדיק התעלמות מיתר השיקולים בתיק זה.

התוצאה היא כי איננו רואים לנכון להתערב בענישה ואנו דוחים את הערעור.

הצ

ניתנה והודעה היום י"ב תמוז תשע"ה, 29/06/2015 במעמד הנוכחים.

אסתר נחליאלי-חיאט,
שופטת

ג'ורג' קרא, ס"נ

דבורה ברלינר, נשיאה
אב"ד